

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie wyłączenia gmin Czerteż i Stańkowej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żurawnie i c. k. Starostwa w Żydaczowie, a przyłączenia do okręgu c. k. Sądu powiat. i c. k. Starostwa w Kałuszu.

Wysoki Sejmie!

Uchwałami z dnia 22. Września 1884 L. s. 8 i 23, polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu zbadać stosunki przytoczone w powyższych petycyach, na podstawie których gminy Czerteż i Stańkowa żądają przydzielenia do okręgu sądowego i Starostwa w Kałuszu.

Po zebraniu przez Wydział krajowy odpowiednich wiadomości i opinii tak od Rady powiatowej Żydaczowskiej, jakoteż i c. k. Sądu wyższego krajowego we Lwowie, rzecz się przedstawia w ten sposób:

że miejscowość Czerteż oddaloną jest od Żurawna 12 $\frac{1}{2}$ kilom., od Żydaczowa 26 kilom., a od Kałusza 21 kilom., zaś miejscowość Stańkowa od Żurawna 17 $\frac{1}{2}$ kilom., od Żydaczowa 41 kilom., a od Kałusza 16 kilom. — Ludność tych gmin podług spisu z r. 1880 wynosi wraz z obszarami dworskimi Czerteż 1116, Stańkowej 1420 — zaludnienie zaś powiatów sądowych Żurawna jest 24.122, a Kałusza 48.843 osób.

Główną przyczyną, dla której gminy te żądają przeniesienia, jest na drodze ku Żurawnie leżąca rzeka Świeca, której częste wylewy i brak stałego mostu stanowią przeszkodę w podróży — dalej utrzymują proszący, że należąc do Żurawna, Sąd obwodowy mają w Samborze, do którego podróż kilka dni czasu zajmuje, albowiem najbliższa stacja kolei w tym kierunku jest dopiero w Stryju, gdy przeciwnie przydzieleni do okręgu sądowego w Kałuszu, byłiby przynależni do Sądu obwodowego w Stanisławowie, z którym mieliby łatwą komunikację koleją żelazną — nareszcie utrzymują, że stosunki handlowe mieszkańców tych miejscowości łączą ich z Kałuszem, wobec czego mogliby za jednym zachodem pozałatwiać swoje sprawy w Sądzie. Starostwie i Radzie powiatowej.

Oprócz tego gmina Stańkowa przytacza i tę okoliczność, że stanowiąc jedną parafię ze wsią Zbory, leżącą już w powiecie kałuskim, doznaje wielkich trudności we wszelkich sprawach, dotyczących konkurencji kościelnej.

Obszary dworskie Czerteża i Stańkowej, tudzież Wydział powiatowy Żydaczowski, przeciwne są temu żądaniu petycyonujących gmin i przywodzą: że przeszkoda z powodu konieczności przepływania się do Żurawna przez rzekę Świecę nie jest tak wielką, gdyż rzeka ta wzbiera na czas krótki i ma urządzonej prom z drucianą liną;

że w takim samym położeniu znajduje się jeszcze 14 gmin, które przez tę rzekę przeprować się muszą — że tak samo należąc do Sądu w Kałuszu, rzeczone gminy miałyby przeprowę przez rzekę Bołochówkę również ulegającą peryodycznym wylewom — dalej, że stosunki handlowe Czerteża i Stańkowej nie są takiej rozległości, aby dla nich zmienić dzisiejszy porządek okręgów terytoryalnych — wreszcie

jak Wydział powiatowy Żydaczowski utrzymuje, odłączenie tych gmin wpłynęłoby ujemnie na stosunki budżetowe Rady powiatowej.

C. k. Prezydium Wyższego Sądu krajowego, opierając się na relacjach Sądu obwodowego w Samborze i dotyczących Sądów powiatowych, potwierdza motyw Wydziału powiatowego i również przeciwnem jest zmianie granic Sądów powiatowych Żurawna i Kałusza, gdyż za taką żadne ważniejsze i godne uwzględnienia przyczyny nie zachodzą — zaś przez przydzielenie dwóch gmin z znaczną ludnością do Sądu powiatowego w Kałuszu, pomnożenie czynności na tok spraw przy tymże Sądzie niekorzystnie oddziaływałyby mogło.

Oceniając naprowadzone przez Wydział powiatowy Żydaczowski i c. k. Prezydium wyższego Sądu krajowego okoliczności i motywa i ze względu, że różnica odległości Czerteża od Żydaczowa, w porównaniu z odległością od Kałusza, jest bardzo małą a z Czerteża do siedziby Sądu w Żurawnie znacznie bliżej, niż do Kałusza, nie ma uzasadnionej podstawy do uwzględnienia petycji gminy Czerteża, zaś za przychyleniem się do petycji gminy Stańkowej przemawia głównie ta okoliczność, że miejscowość ta bliżej jest położona Kałusza niż Żurawna, a szczególnie od Żydaczowa 41 kilometrów oddalonego, gdy do Kałusza miałaby tylko 16 kilometrów, a także i ten powód, że gmina Stańkowa należy do parafii Zbory, będącej już w terytorium Kałuskiego powiatu.

Komisya prawnicza tedy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, przechodząc nad petycją gminy Czerteż do porządku dziennego, w myśl §. 2. ust. państwowej z dnia 11. Czerwca 1868 (Nr. 59 D. u. p.) tudzież ustawy z dnia 26. Kwietnia 1873 (Nr. 62 D. u. p.), objawia c. k. Rządowi opinią swoją, że miejscowość Stańkową, położoną w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żurawnie, c. k. Starostwie w Żydaczowie i okręgu c. k. Sądu obwodowego w Samborze, przenieść wypada do okręgu c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Kałuszu, jakoteż c. k. Sądu obwodowego w Stanisławowie.

Lwów dnia 1. Grudnia 1885.

Przewodniczący:
Zawadzki m. p.

Sprawozdawca:
Lenartowicz m. p.